แก้วตา

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๙

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมะ สิ่งที่เราขวนขวายค้นคว้าหาอยู่เพื่อเป็นสมบัติของตน ถ้าเป็นสมบัติของตนแล้ว ใครจะมาแย่งชิงสิ่งใดเป็นไปไม่ได้ ถ้าเราทำของเราโดยความเป็นจริง

สุข เราก็สุขเอง

ทุกข์ เราก็ทุกข์เอง

เกิด เราไม่ได้เกิดเอง

เกิดเพราะกรรม

กรรมที่การกระทำมามันผลักไสให้มาเกิด แต่พวกเราทำคุณงามความดีของเรา เราถึงเกิดเป็นมนุษย์ไง เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบ

©2026 sa-ngob.com

พระพุทธศาสนา มีอำนาจวาสนาได้มาบวชพระ บวชพระๆ บวชพระเป็นนักรบจะรบกับกิเลส

กิเลสเป็นนามธรรม

ถ้าเรารู้ว่าใครเป็นศัตรูนะ แล้วเราให้ไปกำจัดมันนะ เราไปฆ่ามันได้ง่ายๆ เลย แต่เวลาบอกว่าเป็นกิเลสๆ แล้วกิเลสมันอยู่ไหน

กิเลสๆ มันเป็นกิเลสของเราไง ปัจจัตตัง สันทิฏฐิโก อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตน ตนต้องแก้ไขตนเอง ตนต้องทำตนเอง ตนต้องแสวงหาด้วยตนเอง

แต่ตนเอง เราเป็นปุถุชนคนหนา ปุถุชนคนหนาทำสมาธิได้ยาก คนที่มีความชำนาญ เขาเรียกกัลยาณชน กัลยาณชนเขามีสติปัญญาของเขา เขาละได้แต่ความรู้สึกนึกคิดสิ่งที่จะเข้ามาเบียดเบียนหัวใจของตน เขาละของเขาได้ เขาวางของเขาได้ เขาไม่เหมือนเรา

เรานี่อะไรก็ไม่ได้เลย อะไรก็เป็นเรื่องทุกเรื่อง

แต่ถ้าเป็นกัลยาณชนนะ นั่นมันเรื่องของเขา เรื่องของเขาคือเขามีอำนาจวาสนาอย่างนั้น เขามีความสามารถอย่างนั้น

เราเกิดเป็นมนุษย์เป็นสัตว์สังคม สัตว์สังคมที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคม ตำบล อำเภอ เป็นจังหวัด เป็นภาค เป็นประเทศชาติ แล้วถ้าเป็นไปนะ เป็นประชากรของโลก

©2026 sa-ngob.com

ถ้าเป็นประชากรของโลกนะ มันไม่ใช่เฉพาะเป็นของประเทศไทย มันเป็นของโลกเลย เป็นของโลกเพราะไร เพราะความสามารถเขา ทุกคนต้องการเขา ต้องการเขาให้เป็นประชากรในประเทศนั้น

เราเป็นสัตว์สังคม ถ้าสัตว์สังคมแล้ว สิ่งที่เราจะปรารถนาให้เหมือนเรามีความรู้สึกนึกคิด เป็นไปไม่ได้ ถ้ามันเป็นไปไม่ได้นะ เวลาเราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา กิเลสในใจของเรานั่นน่ะ ฉุนเฉียวไหม หงุดหงิดไหม ไม่ได้อะไรสักอย่าง ตั้งใจแล้วทำอะไรไม่ได้เลย หงุดหงิดไหม

เอ! เราก็เกิดเป็นมนุษย์นะ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา บวชเป็นพระโดยอุปัชฌาย์ อุปัชฌาย์อาจารย์ยกเข้าหมู่มา เราก็มีศีลมีธรรมของเรา ทำไมเราทำของเราไม่ได้ล่ะ

ถ้าเราทำของเราได้นะ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จิตสงบแล้วนะ ลัลล้าอยู่คนเดียว อยู่กับหมู่คณะนั่นแหละ แต่อยู่ที่กุฏิของเราคนเดียว มันไม่ไปยุ่งวุ่นวายอะไรกับใคร เพราะเราก็ไม่ต้องการให้ใครมาวุ่นวายกับเราไง

ถ้าจิตเราสงบแล้ว เราไม่ต้องการให้ใครมาวุ่นวายกับเรา เราต้องการเวลาของเรา เราต้องการฝึกหัดปฏิบัติของเรา เราจะไม่วุ่นวายอะไรกับใครทั้งนั้น

กิริยามันฟ้อง มันฟ้องถึงผู้ที่ปฏิบัติได้ ปฏิบัติไม่ได้ไง

©2026 sa-ngob.com

ถ้าปฏิบัติได้นะ มันไม่ไปวุ่นวายกับใคร มันจะวุ่นวายกับกิเลสในใจนี้ เอาอีกแล้วนะ เดี๋ยวก็พลิกอย่างนั้น เดี๋ยวก็ปลิ้นอย่างนี้ เดี๋ยวก็ทำอย่างนั้น แล้วเอ็งจะหลอกกูไปถึงไหนวะ

พุทโธสิ พุทโธซัดๆ

พุทโธซัดๆ นะ เวลามันวางเข้ามา มันมีความสงบของมันเข้ามา ใจมีคุณค่า ใจมีคุณค่า

เวลาสุขทุกข์มันทางโลกเขา ทุกข์เพราะขาดปัจจัย สุขเพราะอุดมสมบูรณ์ แล้วมันทุกข์คงที่ไหม

ทุกข์เพราะขาดแคลน ทุกข์เพราะไม่มี

สุข สุขเพราะเหลือเฟือ

แล้วอะไรของจริง

นั่นมันทางโลกเขา ไอ้เรา บริขาร ๘ สมบัติของเรา เรามีความสุขไปเมื่อไหร่ก็ได้ พร้อมทุกอย่าง นี่มันมีความสุขของมัน ถ้ามีความสุขของมัน เราฝึกหัดปฏิบัติของเราอย่างนี้ ถ้าฝึกหัดปฏิบัติของเราอย่างนี้นะ มันมองสังคมมองโลกเป็นอีกเรื่องหนึ่งเลย

ที่มันแบบว่ามันเกินกว่าเหตุนั้น ก็ต้องให้เขาออกไป แต่ถ้ามันแก้ไขได้ มันทำสิ่งใดได้ เราก็ควรมีความเห็นใจต่อกัน ถ้ามีความเห็นใจต่อกัน เราดูแลรักษาต่อกัน

©2026 sa-ngob.com

มิตรแท้ มิตรแท้นะ เวลามิตรมันขาด มันพลิกมันแพลง มิตรมันขาดตกบกพร่อง มิตรแท้เขาคอยแก้ไขให้ คอยอบรมบ่มเพาะให้

มิตรเทียม มิตรเทียมมันคอยซ้ำ มันทำให้เราคอยรับสิ่งที่มันไปสร้างผลกระทบมา มิตรที่ไม่เป็นผลประโยชน์กับเราเลย แล้วเราไม่ต้องไปเสียใจกับใดๆ ทั้งสิ้น

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันมีของมันไปโดยธรรมชาติของมัน ถ้าเรามีอำนาจวาสนา เราก็จะเจอมิตรที่ดี

ถ้าเราเจอมิตรที่ดีไม่ได้นะ เวลาบวชเป็นพระ เป็นพระกรรมฐาน พระกรรมฐานเวลาออกธุดงค์ไปเป็นนอแรด ไปองค์เดียว

เวลาเราฟังธรรมๆ แล้วฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมานะ ถ้ามีสติ อืม! ถ้าคำบริกรรมมันดีขึ้น มันสงบระงับเข้ามา อืม! เราคบธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด การคบมิตรๆ คบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปลอดภัยที่สุด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว เราระลึกถึงท่าน พุทโธๆ เวลาจิตมันเป็นพุทโธเสียเองล่ะ อ้าว! อ้าว!

พุทโธ พุทโธก็เราท่องระลึกถึงท่านนี่ไง เวลาจิตมันเป็นพุทโธเสียเอง มันมหัศจรรย์ของมัน แล้วมันมีอะไรมีค่า มันมีค่า มันมีค่าที่ใจดวงนี้

©2026 sa-ngob.com

แต่ใจดวงนี้กิเลสมันครอบงำ พญามารน่ะ แล้วมารก็ปลิ้นไปอยู่อย่างนั้นน่ะ ปลิ้นอยู่อย่างนั้นแล้วเราก็ตามมันไปหรือ ตามมันไป เห็นไหม

กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา เราทำสิ่งใดมา สิ่งนั้นก็เป็นเวรกรรมของสัตว์ เวลาเป็นพระ วจีกรรม กายกรรมมีอาบัติ มโนกรรมมีไหม ความคิดอาบัติไม่มีนะมึง แต่คิดแล้วทำนั่นแหละอาบัติ ถ้าทำไปเป็นอาบัติ อาบัติหนัก อาบัติเบา เราก็ปลงอาบัติของเรา

แล้วเราคิดของเรา เราเผาลนของเราล่ะ มันเป็นประโยชน์ไหม

ถ้ามันไม่เป็นประโยชน์ เห็นไหม คบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด พุทโธๆ

เราบวชใหม่ๆ พุทโธ ๒๔ ชั่วโมงนะมึง ๒๔ ชั่วโมงจริงๆ จะตีตาดจะทำอะไร พุทโธตลอดเลย เพราะอะไร เพราะมันร้อน ใจมันร้อน โอ้โฮ! ทนไม่ไหวเลยล่ะ ไม่อยู่กับใคร พุทโธๆ อย่างเดียว จำมาจากปฏิปทาธุดงคกรรมฐานสายหลวงปู่มั่นนั่นแหละ พุทโธตลอด ๒๔ ชั่วโมง

แล้วทางโลกคิดว่า เฮ้ย! มึงทำได้จริงๆ หรือวะ

กูทำมาแล้ว กูทำมาทั้งนั้น แล้วกูก็ทำของกูมาน่ะ ทำไมจะทำไม่ได้ ทำได้ ทางสมณะเป็นทางกว้างขวาง อิสระเสรีภาพ เราทำของเรา

ถึงเวลามาลงอุโบสถ เรามีหมู่มีคณะ เรามีเพื่อนมีฝูง นี่เป็นที่อบอุ่นในหัวใจของตน แต่เวลาปฏิบัติ เราคบพระพุทธเจ้า

©2026 sa-ngob.com

หมู่คณะ จะยืนยันได้ว่าหมู่คณะเราสมบูรณ์แบบ องค์สมเด็จพระสัมมาพุทธเจ้าต่างหากสมบูรณ์แบบ หมู่คณะเราที่ดีงาม เราก็คบกันเป็นมิตร สิ่งที่มันเป็นสัจจะเป็นความจริงไง

นี่ไง เวลาทางโลกเขา แก้วตา แก้วตาที่แววววาว มันเห็นภาพต่างๆ แก้วตา สิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นประโยชน์กับการสื่อสาร เป็นประโยชน์กับการเคลื่อนไหว เป็นประโยชน์ทั้งนั้นน่ะ แก้วตา

ถ้าใจเราล่ะ

จักขุญาณ คบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั่นล่ะประเสริฐที่สุด ประเสริฐที่สุด เห็นไหม

ในทางการแพทย์ หัวใจสำคัญ หัวใจสูบฉีดเลือด สิ่งที่เป็นผลของการมองเห็นไง ตา ตารู้เห็นสิ่งใดมันก็เป็นประโยชน์ทั้งนั้นน่ะ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา เขาก็ไปหาจักษุแพทย์

ไอ้เราเป็นนักบวช ถ้าตาเราดี เราก็แสวงหาสิ่งที่ดีงาม ถ้าตาเราเป็นประโยชน์ เราจะรู้จะเห็นพฤติกรรมของเรา พฤติกรรมที่มันไม่สมควรและไม่เป็นประโยชน์กับใครทั้งสิ้น แล้วไม่เป็นประโยชน์กับเราด้วย

ถ้าเราเป็นธรรมๆ ขึ้นมา เราจะเห็นเลย คนอื่นเขาก็ไม่ชอบ เราก็ไม่ชอบ แล้วทำเป็นกรรมด้วย มันไม่ดีงามอะไรทั้งสิ้นเลย แล้วความดีงามทำไมไม่ทำ แล้วทำคุณงามความดีงามของเรา เราทำเพื่อเราเองไง

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

©2026 sa-ngob.com

ไม่ต้องไปหวังผลอะไรจากใครเลย ทำความดีมันสุขใจว่ะ นั่งนอนที่ไหนกูก็สบายใจ มันไปยุ่งอะไรกับใคร

เราทำคุณงามความดีของเรา เราไม่ต้องไปยุ่งวุ่นวายอะไรกับใคร ถ้าไม่ต้องไปยุ่งวุ่นวายอะไรกับใคร มันเป็นความสงบสุขในหัวใจของตน แล้วถ้าเป็นความสงบสุขในใจของตน เห็นไหม นี่ปุถุชน คนทั่วไป เขามีความสุขความทุกข์กันอย่างนี้

เราเป็นนักบวช นักรบ เราจะหาความจริงในหัวใจของตน ถ้าหาความจริงในหัวใจของตนนะ พุทโธๆ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ

ถ้าขณิกะขึ้นมา มันมีความสงบสุขของมัน ถ้ามีความสงบสุขของมัน ถ้าไม่มีสติไม่มีปัญญา มันก็ไหลออกไป ถ้ามันมีความสงบสุขของมันแล้วจะอยู่กับมันตลอดไป ที่ไหนมันมี มันไม่มีอยู่แล้ว แล้วเราก็ไม่เข้าใจด้วย เราที่ฝึกหัดปฏิบัติใหม่เตาะแตะๆ ทำอะไรไม่เป็นทั้งนั้นน่ะ มันรักษาของมันไม่เป็นไง

ถ้าคนที่เขารักษาเป็น เขามีสติปัญญา เขารั้งของเขา เวลาครูบาอาจารย์สมัยหลวงปู่มั่นไง ไปนั่งหน้าผา ไปนั่งอะไร

ไอ้เดี๋ยวนี้มันดัดจริต ไปนั่งบนขื่ออย่างนี้ ไปนั่งดัดจริตน่ะ มันไร้สาระ

©2026 sa-ngob.com

คุณภาพของมนุษย์มันแตกต่างกัน คุณภาพของมนุษย์สมัยหลวงปู่มั่นนะ เสือ เสือ เดินเข้าใส่เลย มันมีสิ่งใด กลัวไหม กลัว แต่ก็รักษาคุณงามความดีของตัว ไปนั่งหน้าผาปุ๊บ ตกก็ตาย

แล้วพอไปนั่งอย่างนั้นจริงๆ ขึ้นมา มันได้จริงๆ ด้วย สติมันพร้อม คำบริกรรมมันมี เวลามันลงอย่างนี้ โอ้โฮ! อัปปนา ว่างหมดเลย สักแต่ว่าปรากฏ ครึ่งวันค่อนวันนะ เวลามันคลายออกมา โอ้โฮ! โลกนี้เป็นโลกใบใหม่เลย เป็นโลกใบใหม่นะ ทำไมมันชื่นบานอย่างนี้ ทำไมมันดีงามไปหมด มองไปอะไรนี่ โอ้โฮ! บวกหมดเลย บวกๆๆ

ก่อนนั่งสมาธิทุกข์เกือบตาย นู่นก็ไม่ถูกใจ นู่นก็ไม่ดี ไม่มีอะไรดีสักอย่าง ตัวเองก็ไม่ดี ไม่ดีทั้งนั้น อยู่ในโลกของมาร

เวลานั่งพุทโธๆ จนจิตมันลงของมันได้ แล้วไม่ใช่ลงธรรมดา ลงธรรมดามันก็ลงอุปจาระ ลงแล้วมันยังรู้ตัวอยู่ เวลาขณิกะมันก็มีความสงบของมัน แล้วอุปจาระมันรู้ตัวของมันอยู่ มันรู้ได้ทั้งนั้นน่ะ

โดยอัปปนา สักแต่ว่าปรากฏ ตัวเองไม่มี ตัวจิตก็ไม่ใช่ตัวมันเอง ตัวจิตมันมหัศจรรย์ของมันเลย แล้วไม่มีสิ่งใดไปตอแยมันได้ รับประกันไม่มีสิ่งใดเข้าถึงจิตดวงนั้นได้เลย สักแต่ว่าปรากฏ อยู่ทีหนึ่งครึ่งวันค่อนวันนะ เวลามันคลายออกมา ทุกอย่างดีงามไปหมด แต่ก็ชั่วคราว

ครูบาอาจารย์บางองค์นะ สามวันสี่วัน ครูบาอาจารย์บางองค์นะรักษาดีๆ ได้เป็นเดือน คำว่า “ได้เป็นเดือนนะ” มันสุขสงบอยู่อย่างนั้น แล้วพอไอ้นี่มันคลายออกไป ทุกข์อีกแล้ว เหมือนเดิม เหมือนเดิม

©2026 sa-ngob.com

สมาธิแก้กิเลสไม่ได้ แต่สมาธิเป็นการยืนยันว่า หัวใจของเรา อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน แล้วตนมีอำนาจวาสนาแล้ว ถ้ามันย้อนไปเห็นสติปัฏฐาน ๔ ไง แก้วตา แก้วตาคุณงามความดีของมัน ผลประโยชน์มันจะเกิดขึ้น

ไม่รู้ไม่เห็นอะไรเลย มันจะเป็นประโยชน์อะไรกับใคร ถ้าไม่รู้ไม่เห็นสิ่งใด มันก็เป็นประโยชน์กับมารไง เป็นประโยชน์กับกิเลสไง

ถ้ารู้เห็นด้วยแก้วตา ด้วยสัมมาทิฏฐิ ด้วยความถูกต้องชอบธรรม มันรู้มันเห็นของมันขึ้นมา มันเป็นประสบการณ์ของจิตของเรา ถ้าจิตของเราทำคุณงามความดีขึ้นมาแล้ว มันมีประสบการณ์ของมันมากขึ้น แล้วเป็นสัมมาทิฏฐิด้วย

สัมมาทิฏฐิ หมายความว่า ถ้าทำสิ่งใดต่อไป มันออกไปข้างเคียง มันออกไปผิดพลาด เฮ้ย! ไม่ใช่ นี่คือประสบการณ์

ทำสมาธิๆ นี่แหละ ไม่มีประสบการณ์อะไรเลย มันก็หล่นหายไปหมด มันก็เป็นมิจฉาไปเลย สติไม่มี โอ๋ย! ลอยฟ่อง โอ๋ย! สมาธิ

เฮ้ย! มึงใกล้บ้าแล้วนะมึง

ถ้ามีสติมีปัญญาของมัน มันลง นี่ชัดเจน ถูกต้องชอบธรรม แล้วถ้ามันทำต่อไป มันจะไป เฮ้ย! มึงจะไปภวังค์หรือ ทำไมสติมันไปแล้วไง พอสติมันไปแล้ว คำบริกรรมมันก็หลุดไป แล้วมันก็จะไหลไป แล้วก็หลับ นั่งหลับอยู่อย่างนั้น สำคัญตนว่านั่งสมาธิทั้งวันทั้งคืน

©2026 sa-ngob.com

เห็นมาเยอะ เห็นมาเยอะ ทำอะไรไม่เป็นทั้งนั้นน่ะ ทำอะไรไม่เป็นมันเป็นมิจฉาทิฏฐิ ความเห็นของตนเองไง

เราเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์มีความรู้สึกนึกคิดแตกต่างกันไป แล้วอำนาจวาสนาของแต่ละบุคคลสำคัญมาก ถ้าอำนาจวาสนาของคนที่มันดีงาม มันจะทำสิ่งที่ดีงาม วาสนาของเราดีไง ดึงไปทางชั่วไม่เอา แม้แต่คิดก็ยังไม่ทำอยู่แล้ว

แล้วไปคบกับพระ เวลาไปธุดงค์ ไปเที่ยวด้วยกันนะ เวลาออกนอกลู่นอกทาง สังคมพระนะ ถ้ามันเป็นเปรตนะ ไปหลอกเอามูเซอมาซื้อเนย ถึงเชียงใหม่ได้ก็แล้วกันแหละ ไปปั้นเรื่องแต่งเรื่องขึ้นมาว่ามันต้องแก้กรรม กรรมอย่างนู้น

เขาก็ทุกข์ยากของเขาอยู่ขนาดนั้น เขาจะเอาเงินที่ไหน ต้องนั่งรถจากดอยลงมาเพื่อจะมาซื้อเนยกัน มันทุเรศ

หลวงปู่มั่นไม่เคยทำอย่างนั้น ครูบาอาจารย์ของเราไม่เคยทำอย่างนั้น ถ้าครูบาอาจารย์ของเรา เป็นพระที่ดีงาม ไม่ทำอย่างนั้น

เราไปนะ เช้าออกบิณฑบาต แค่ “ตุ๊ ตุ๊มาเอาอะไร”

“มาเอาข้าว”

“เอาข้าวสุกหรือข้าวสวย”

“ข้าวสุก”

©2026 sa-ngob.com

ตั้งแต่นั้นมา ตุ๊มา จะมีข้าวสุกใส่บาตร

เขาเป็นบุญเป็นกุศลของเขา แล้วหลวงปู่มั่นบอกว่าเขาซื่อสัตย์ สอนอะไร ได้อย่างนั้น เขาทำอย่างไร เขาดีอย่างนั้น

แต่เดิมมันมีไม่พระไปสอนไง เพราะเขาเกิดที่นั่น ปู่ย่าตายายเขาอยู่กันอย่างนั้น แล้วเขาก็ทำกันอย่างนั้นเพื่อดำรงชีพของเขา ก็โลกของเขาอยู่แค่นั้นน่ะ

เวลาครูบาอาจารย์ของเราไปที่ดีงาม ไปทำสิ่งที่ดีงาม พอหลวงปู่มั่นท่านมาถึง มาเทศนาว่าการ ทุกคนจะเอาแบบบ้าง แต่ไปเอาแบบผีป่าซาตานไง

ถ้าเอาแบบที่ดีงาม สาธุ ถ้าเอาแบบที่ดีงามนะ เอาแบบที่ดีงาม เราฝึกหัดปฏิบัติ เรามีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก การทำคุณงามความดีขึ้นมา กิเลสมันพลิกมันแพลง มันปลิ้นมันปล้อน ทุกข์มาก

สิ่งที่มันทุกข์มันยากเพราะกิเลสตัณหาความทะยานอยากในหัวใจของเรามันกีดขวาง มันขัดแย้ง แล้วถ้ามันกีดขวาง มันขัดแย้ง มันก็อยู่ที่ว่า กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา

ถ้าคนมีอำนาจวาสนานะ เราทำคุณงามความดีมาเหมือนกัน ถ้ามันขัดแย้ง เราก็ต้องมีสิ่งที่จะปกป้องเราด้วย สิ่งที่ เห็นไหม ไอ้นั่นมันไม่ดี สติมันขาดไปแล้ว เฮ้ย! นั่นมันสัญญานะ มันจะมีสิ่งที่ป้องปกใจของตน ถ้าเรามีอำนาจวาสนา

©2026 sa-ngob.com

ถ้าไม่มีอำนาจวาสนา คิดอะไร ไปอย่างนั้นเลย ไปกับเขาเลย แล้วที่คิด ใครคิด

ถ้าเราฝึกหัดปฏิบัติ ทั้งๆ ที่เราทำอยู่นี่แหละ ถ้ามีประสบการณ์อย่างที่ว่า เวลาพุทโธจนจิตมันรวมใหญ่นั่นน่ะ นั่นแหละปรากฏการณ์ นั่นแหละรู้ว่าถูกต้องชอบธรรม แล้วต้องเป็นแนวทางอย่างนี้ ถ้าเป็นอย่างอื่นมิจฉาทั้งนั้น เป็นแนวทางอื่นผิดหมด

แล้วถ้าเป็นสมาธิแก้กิเลสไม่ได้ๆ ถ้าน้อมไปสู่วิปัสสนาจะทำอย่างไร

ครูบาจารย์ของเราที่เป็นธรรมๆ น้อมไป แล้วถ้ามีวาสนานะ มันจะเห็นเองโดยธรรมชาติเลย ลอยมาให้เห็นเลย อย่างเช่นกายอย่างนี้ ถ้ากายมันเป็นอย่างนี้ กายมันเป็นอย่างนี้เพราะอะไร

เพราะจิตมันสงบแล้วมันรู้มันเห็นของมัน

แต่ถ้าเป็นปัญญาล่ะ ปัญญามันจับของมัน จับอย่างไร แล้วถ้ามันพิจารณา พิจารณาด้วยปัญญา มันเป็นอย่างไร

มันมีหลากหลาย เพราะคนมันมาหลากหลาย จริตนิสัยของคนมันหลากหลาย แต่เอ็งทำผิดหรือทำถูกล่ะ

หลากหลาย แต่หลากหลายด้วยมิจฉาทิฏฐิ ด้วยความเห็นผิด ก็หลากหลายไปสู่อเวจีไง หลากหลายด้วยอำนาจวาสนา หลากหลายด้วยพฤติกรรม แต่เราพยายามฝืน พยายามหักเข้าสู่ทางสายกลางใน

©2026 sa-ngob.com

พระพุทธศาสนา นั้นคือการกระทำของตน อำนาจวาสนาของตน ทำใจของตนให้ผ่องแผ้ว

โดยธรรมชาติของใช้มันต้องสกปรก โดยธรรมชาติ จิตของเรามันต้องเศร้าหมอง เราก็ต้องมีสติมีปัญญาของเรา เวลาจิตถ้ามันดีขึ้นตลอดมันจะดีขึ้นตลอดเวลา เป็นไปได้อย่างไร ทุกคนมันต้องมีถึงคราวหดหู่ ถึงคราวทุกข์ยาก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไปปรินิพพานนั่นน่ะ ไปตักน้ำน้ำยังขุ่นอยู่นั่นน่ะ ท่านบอกว่าเศษกรรม เศษกรรมของท่าน แต่พระอานนท์ไปตัก มันใสเฉพาะที่ตักนะ ใสเฉพาะที่ตักเพราะว่าอะไร เพราะนี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ก่อนนั้น ทำนั้น เป็นพระโพธิ์สัตว์ เป็นจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แต่ในปัจจุบันนี้ด้วยอำนาจวาสนา ทำลายอวิชชา ทำลายพญามารในหัวใจของท่าน ไม่ต้องไปทำที่อื่น พระทั้งหมดก็ไม่ต้องทำที่อื่น ทำที่ใจนี้ที่อื่นไม่เกี่ยว

แล้วบอกว่า โอ๋ย! ถ้าทำที่ใจมันก็ง่ายน่ะสิ นึกไปเลย นึกเอาเออเอา

มันก็ทำโดยผู้ที่ไม่มีวาสนาไง

ถ้าผู้ที่มีวาสนา เห็นไหม ชีวิตเราร้อยปีไง ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด มันจะมีความสุขความทุกข์มากน้อยขนาดไหน มันก็เห็นๆ กัน

©2026 sa-ngob.com

อยู่นี่ แล้วจิตมันก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไปเกิดอีก เกิดเป็นอะไรก็ไม่รู้ แล้วเกิดมีวาสนาหรือเปล่า

ในวงกรรมฐานนี่กลัวนะ ในวงกรรมฐาน พระที่ผู้ที่ปฏิบัติจริงกลัวไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม กลัวมาก เพราะเวลามันยาว กว่าจะหมดอายุขัยมาเกิดอีก ไม่รู้จะเกิดเจอพบพระพุทธศาสนาหรือไม่

เวลาเราคุยกันในหมู่พระไง กลัวที่สุดเลยคือกลัวบวชแล้ว ได้บุญแล้วไปเกิดเป็นพรหมอย่างนี้ แปดหมื่นปีอย่างนี้ แล้วมันจะเกิดอีกเมื่อไหร่ อีกแปดหมื่นปีน่ะ

แต่ของเราร้อยปีนะ แล้วพวกเราร้อยปีเท่านั้น ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด เราจะทำคุณงามความดีในชีวิตเรามากน้อยแค่ไหน เราพยายามทำคุณงามความดีเพื่อหัวใจดวงนี้ แล้วถ้าหัวใจดวงนี้ แค่วินาทีถ้ามันลง เพียะ!

ที่ทางธรรมเขาพูดไง “ช้างกระดิกหู งูแลบลิ้น”

แต่กว่าช้างมันจะกระดิกหู มันผสมพันธุ์ ๒ ปีในท้อง กว่ามันจะโตขึ้นมา กว่ามันจะเลี้ยงตัวเองมันได้ กว่ามันจะเป็นช้างสีดออย่างนี้ แล้วมันกระดิกหูอย่างนี้ ภาวนาเกือบตาย แต่เวลาสมุจเฉทปหานนั่นแหละ นิโรธ ช้างกระดิกหู พับ! จบหมด

แต่กว่าจะเป็นอย่างนั้น ฟังแล้วตีความกันผิดไง แค่ช้างกระดิกหู เราก็นั่งกระดิกเท้า แล้วกระดิกเท้ากันอยู่นั่นน่ะ ทุกข์จนตาย

©2026 sa-ngob.com

ช้างกระดิกหู นักรบเข็ญครกขึ้นภูเขา หมั่นเพียรมาตลอดชีวิต มากน้อยแค่ไหนก็ทำ ทำของเราอยู่อย่างนั้นน่ะ เวลามันสมดุลพอดี มรรค สามัคคี นั่นแหละช้างกระดิกหู พับ! จบครับ

ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ ดับทุกข์ด้วยมรรค ๘ สมบูรณ์แบบ ชัดเจนมาก ดั่งแขนขาด แล้วในใจรู้หมด เกิดกี่ชาติ จะเกิดที่ไหน จะเกิดไม่เกิด

ไม่อย่างนั้นก็สงสัยน่ะสิ สงสัยสิ้นกิเลสไม่ได้ สิ้นกิเลสคือหมดสงสัย หมดสงสัยทุกเรื่องในวัฏฏะ สงสัยนั่นน่ะตัวกิเลสทั้งนั้นน่ะ สงสัยแล้วคิดของตัวเองไง

เราฝึกหัดของเรา เราต้องการ เราปรารถนา แก้วตา เราอยากให้สิ่งที่ดีงามกับเราไง แก้วตาเป็นสิ่งที่ทะนุถนอม เราพยายามทำแก้วตาของเราให้มั่นคงแข็งแรง แล้วแก้วตา รักษา ดูสิ เราเป็นพระ รักษาศีลนะ รักษาศีลนี่รักษาให้ถูกต้องชอบธรรม

ทำไมต้องรักษา

รักษาขึ้นมา กิเลสมันกระวนกระวายแล้ว อยู่โดยธรรมชาติ อยู่โดยธรรมดา อยู่ได้สบาย ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ พอมีศีลขึ้นมา กิเลสมันหงุดหงิด ทำอะไรก็ไม่ได้ ไม่ได้ทั้งนั้น

©2026 sa-ngob.com

เราตั้งสติของเราไว้ ด้วยความถูกต้องชอบธรรม ถ้าเป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์ไง นั้นมันไม่มีเจตนา ไม่มีเจตนา แต่ผิด มันก็ต้องผิด แต่ถ้ามันถูกต้องชอบธรรมนะ มันอบอุ่นหัวใจ

เราธุดงค์ครั้งแรกนะ พรรษาเดียวเข้าป่าไปนี่ เจอสัตว์ เจออะไรไม่รู้สักอย่าง ไม่รู้อะไรเลยนะมึง แต่เอาตัวรอดมาได้ เอาตัวรอดด้วยศีล

ภาวนาเป็นที่ไหน ยังภาวนาไม่เป็นเลย แต่ด้วยศีลด้วยธรรม เรารักษาศีล รักษาธรรม เพราะอะไร เพราะเป็นรั้วรอบขอบชิดไม่ให้กิเลสมันฟาดงวงฟาดงา เรารักษาศีลเท่ากับเราปกป้องคุ้มครองหัวใจของเรา

ถ้าหัวใจของเรา เราไม่ปกป้องคุ้มครอง เวลามันฟาดงวงฟาดงานะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กิเลสมันอยู่ในใจของคน เวลามันตกมันไง มันฟาดงวงฟาดงา

ดูช้างตกมันสิ ควาญช้างมันก็ฆ่า ควาญช้างมันเหยียบตายเลย แล้วเวลาหัวใจของเราเวลามันตกมัน เพราะทุศีล เพราะศีลด่างศีลพร้อย มันเหยียบหัวใจแบนแต๊ดแต๋เลย

แต่ถ้าเรามีศีล ศีลนี้คุ้มครอง ศีลนี้สำคัญ ศีล สมาธิ ปัญญา ตัวศีลนี้ ประสบการณ์ปฏิบัตินะ หมู่เพื่อนที่มีศีลมีธรรม เขาทำสมาธิของเขาโดยถูกต้องชอบธรรม

©2026 sa-ngob.com

ที่เอิกเกริก ที่ไปกันตามกระแสสังคม กระแสโลก เวลาจิตมันสงบอย่างนี้ เห็นตัวเองหลุดออกไปจากกายเลย ไปอยู่ข้างนอกเลย ไอ้พวกนี้เห็นมาเยอะ สุดท้ายสึกหมด ไอ้ที่ว่าจิตหลุดออกไปเป็นความมหัศจรรย์

จิตหลุดออกไป แล้วหลุดไปอย่างไร

ออกไปเหมือนเราออกไปยืนอยู่ข้างนอกเลย

มาหาเราเยอะแยะ ไอ้พวกที่จิตหลุด วิ่งมานี่สี่ห้าองค์นะ ไม่เหลือสักองค์ ไปหมดแล้ว

ศีล เพราะถ้าศีลมันปกติสามัญโดยปกติดีงาม อาการอย่างนั้นมันไม่เกิด ไอ้นี่มันพลุ่งพล่าน มันออกไปกระแสสังสังคม ไปทางโลกหมด เวลาทำก็ต้องทำไปอย่างนั้นไง ทำเพื่อไปตอบสนองเขา เขาอยากรู้อยากดี อยากเห็นผู้วิเศษ ไอ้เราบวชแล้วเราก็จะเป็นคนวิเศษ จะทำอะไรแปลกประหลาด

แต่ถ้ามันเป็นสัมมาสมาธิ มันถูกต้องชอบธรรม มันมีความปกติสุข ปกติสุขในหัวใจดวงนี้ มันทำให้ชีวิตมั่นคง

แล้วมนุษย์มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ๑๐๐ ปี

เหมือนเรานี่ เราบวชแล้ว อายุเราเท่าไร แล้วเราจะมีเวลาปฏิบัติไปมากน้อยแค่ไหน แล้วถ้าปฏิบัติแล้วเราพยายามของเรา เราจะพยายามของเรา

©2026 sa-ngob.com

มนุษย์จะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะในทางจงกรม ในการนั่งสมาธิภาวนา เพราะนั่นแหละมันเป็นการตรวจสอบหัวใจของตน

เดินจงกรมมันพลุ่งพล่านตลอด แต่ถ้าสติมันทันนะ มันหยุดของมันตลอด หยุดได้ จนยืนทางจงกรม ลงดิ่งเลย นั่งลงเลย ในทางจงกรมรวมใหญ่เหมือนกัน ทำมาหมดแล้ว ถ้ามันทำได้

เวลาไปอยู่ที่ไหนก็แล้วแต่ พระเขางง เช็ดบาตรเสร็จ ไปแล้ว เพราะถือตามปฏิปทาธุดงคกรรมฐาน เช็ดบาตรเสร็จแล้ว เอาบาตรผึ่งแล้ว เข้าทางจงกรม นั่งสมาธิภาวนา อย่างอื่นไม่เกี่ยว เว้นไว้แต่ข้อวัตรเรื่องของวัด เราอยู่ที่ไหน เขาทำสิ่งใด ไม่เคยเอาเปรียบใคร ไม่เคยเอาเปรียบใคร เขาทำอะไร ทำร่วมกัน ถ้าเป็นของส่วนรวม

แต่ถ้าเป็นเอ็งนึกคิดเอง เอ็งวางแผนเอง เอ็งดัดจริตเอง เรื่องของมึง ไม่เกี่ยว หลวงตาไล่ออกเลย

ไอ้ชิดไปสั่งหินมา จะไปสร้างในครัว ท่านไปเจอเข้า

“กองหินของใคร”

“ท่านอาจารย์ชิดสั่งมาค่ะ”

“ไป!”

ไล่ออกเลย

©2026 sa-ngob.com

“ผมไม่ไป ผมไม่มีทางไป”

คิดเองเออเอง แล้วก็ลากพวกไปเดือดร้อน คิดเองเออเองไง แล้วคนที่เดือดร้อนก็พระด้วยกัน

“ไม่มีน้ำใจเลย ไม่ช่วยเหลือกันเลย”

มันเรื่องอะไรนั่นน่ะ มันเรื่องอะไร ข้อวัตรมันเรื่องของวัด ของที่เราใช้สอยกันอยู่นี่ เราต้องทำความสะอาด เขามา เขาเข้าส้วมก่อน

ครูบาอาจารย์ไปตรวจวัดก็ในส้วมนั่นน่ะ แล้วก็ปลายแถว ถ้าเณรน้อยมันมีเนื้อมีหนัง แสดงว่าเจ้าอาวาสเอาใจใส่ ถ้าเณรน้อยมันมีแต่หนังหุ้มกระดูก แสดงว่าเจ้าอาวาสไม่เอาไหน

เขตวัด เราช่วยกันดูแล เพราะเราอยู่ แล้วอยู่แล้วนะ หน้าตาเราด้วย ใครมาน่ะ น่าอาย

เมื่อก่อนใครๆ มานะ จะมาเล่าเรื่อง ถ้าเป็นวัดทั่วไป ห้องน้ำใครก็ใส่กุญแจของใครของมัน แต่เวลาใส่กุญแจไว้ก็ โอ้โฮ! เปิดเข้าไปหงายท้องเลย อย่างนั้นแหละวัด

แต่ของเรา เราดูแลของเรา

ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อเป็นสติเป็นปัญญา

ฟังธรรมๆ เพื่อหัวใจของตน

©2026 sa-ngob.com

แล้วถ้าฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ธรรมมันอยู่ในใจ ธรรมนั้นกับหัวใจเป็นเนื้อเดียวกัน แล้วมันจะรู้จะเห็นเลย ถูกผิดชัดๆ

แต่ถ้าเป็นกิเลส เป็นตัณหาความทะยานอยาก จะกว้านมา หน่วงมาเพื่อเป็นของตน ไม่มีหรอก ตายเดี๋ยวนี้ก็เป็นของสาธารณะ คนตายไปแล้วไม่มีสิ่งใดเป็นสมบัติของคนนั้น มีแต่บุญและบาปติดหัวใจนั้นไป เอวัง

©2026 sa-ngob.com